

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 017377 17 Кж
Бања Лука, 16.3.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Горане Микеш и Даниеле Миловановић, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптужених Р.К. и С.К., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 23. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби браниоца оптуженог, адвоката Ј.Ј. из Б.Л., изјављеној против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 017377 15 К од 07.12.2016. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали републички јавни тужилац мр Ненад Врањеш и бранилац оптуженог, а у одсуству, уредно обавјештеног оптуженог, донио је дана 16.3.2017. године

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптуженог Р.К., те потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 017377 15 К од 07.12.2016 године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 017377 15 К од 07.12.2016, оглашен је кривим оптужени Р.К., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 23. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), те је, примјеном одредби члана 38. и члана 39. став 1. тачка 2. КЗ РС, осуђен на казну затвора у трајању од 2 (двје) године. На основу члана 99. став 1. у вези са чланом 96. став 2. тачке а) и е) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка у износу од 315,00 КМ и паушала у износу од 300,00 КМ.

Истом пресудом, на основу одредбе члана 298. тачка в) ЗКП РС, оптужени Синиша Кнежевић, ослобођен је од оптужбе због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС.

Против наведене пресуде, жалбу је, у односу на осуђујући дио, благовремено, изјавио бранилац оптужених, адвокат Ј.Ј. из Б.Л., са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени Р.К. ослободи од оптужбе или пресуда, у том дијелу укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење. Бранилац оптуженог је жалбу изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка,

погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, те повреде Кривичног закона. Аргументи из образложења жалбе, изнесени су у прилог тврдњи да је изрека побијане пресуде неразумљива и противријечна разлозима, те да су изостали разлози о одлучним чињеницама, да је пресуда заснована на незаконитим доказима и то изнуђеним исказима оптужених, да је оптужба прекорачена, те да је, у више облика, повријеђено право на одбрану и тиме почињене битне повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке к), з) и) и г) ЗКП РС. Осталим изнесеним аргументима из жалбе, оспорава се правилност чињеничне основе побијане пресуде, првенствено у дијелу закључка, заснованог на погрешној оцјени вјеродостојности исказа свједока М.В. и М.Б., из истраге и са главног претреса, па се на тим аргуменама, заснива тврдња о повреди Кривичног закона.

Одговор на жалбу није достављен.

У сједници вијећа, која је одржана у одсуству, уредно обавијештеног оптуженог Р.К., у смислу одредбе члана 318. став 4. ЗКП РС, бранилац оптужених је изложио жалбу, остајући код жалбених приговора, а републички јавни тужилац је предложио да се жалба одбије, као неоснована и првостепена пресуда потврди.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Нису основани аргументи из жалбе, у прилог тврдњи да је изрека побијане пресуде неразумљива и противријечна разлозима, те да је тиме захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Наиме, изрека побијане пресуде садржи јасан чињенични опис реалне дјелатности оптуженог, који јасно одређује његов психички однос према дјелу у цјелини, дакле и према последици, што све заједно дефинише битне елементе бића кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 23. КЗ РС, за које је оптужени Р.К. оглашен кривим том пресудом. Овако конципирана изрека пресуде, у свему је усклађена са разлозима датим у њеном образложењу за све одлучне чињенице.

Нису основани ни аргументи изнесени у жалби, у прилог тврдњи да је чињеничним измјенама унесеним у изреци побијане пресуде, у односу на онај садржан у измијењеној оптужници, повријеђен објективни идентитет оптужбе и пресуде и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС. Наиме, и поред тога што не постоји потпуна чињенична подударност описа дјела датог у диспозитиву оптужнице окружног тужилаштва у Бањој Луци број Т13 0 КТ 007134 11 од 18.3.2013. године и измијењене дана 16.11.2016. године, и оног који је садржан у изреци побијане пресуде, принцип који захтјева идентитет између оптужбе и пресуде, а који је садржан у одредби члана 294. став 1. ЗКП РС, није повријеђен. Те чињеничне измјене у изреци побијане пресуде (изостављање регистарских ознака моторног возила и ријечи „задобио тјелесну повреду у предјелу главе“), засноване су на чињеничном стању утврђеном на главном претресу, како је то образложено на

старни 14. пасус 3. побијане пресуде, односе се на исти критични догађај и манифестују исто кривично дјело. Дакле, у изреци побијане пресуде, није измијењена нека одлучна чињеница која би мијењала суштину инкриминације и дефинисала тежи облик генусног дјела.

Нису основани ни приговори из жалбе, у прилог тврдњи да је побијана пресуда заснована на изнуђеним исказима оптужених, као незаконитим доказима, те да је тиме захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС. Наиме, из списка предмета произилази да оптужени нису свједочили на главном претресу, у ком правцу нису ни били постављени доказни приједлози одбране, нити су њихови искази из истраге кориштени као докази у условима непосредности, тако да побијана пресуда није ни заснована на њиховим исказима. Ради тога су тврдње из жалбе да су њихови искази изнуђени и тиме прибављени супротно одредби члана 10. ЗКП РС, а заснивањем побијане пресуде на таквим незаконитим доказима да је почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, без основа.

Нису основани ни приговори из жалбе у прилог тврдњи да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. У складу са овлашћењима из одредбе члана 278. став 2. ЗКП РС, одбијени су одређени доказни приједлози одбране, а затим, у складу са обавезом која је прописана у одредби члана 304. став 7. истог Закона, дато је образложење у побијаној пресуди (страна 11. пасус 1.) за разлоге којима се руководио суд у доношењу такве одлуке. Начин на који су образложени ти разлози, те чињеница да су прихваћени други доказни приједлози одбране, затим изнесени садржај и анализа тих доказа и њихова оцјена, појединачно и у међусобној повезаности са свим другим изведеним доказима, како то обавезује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, не даје основа за тврдње жалбе о повреди принципа једнакости из одредбе члана 14. ЗКП РС, и тиме повреди права на одбрану, као битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Надаље, у вези са поднеском браниоца оптужених од 27.4.2016. године, у којем је садржан и захтјев за достављање одлуке другостепеног суда од 26.8.2015. године (по жалби браниоца на рјешење којим се Основни суд у Котор Вароши огласио ненадлежним и упутио предмет Окружном суду у Бањој Луци, као стварно надлежном), одложен је главни претрес заказан за дан 03.5.2016. године, и нови заказан за дан 20.6.2016. године, тако да тврдње из жалбе да одбрана није имала довољно времена да се припреми за одбрану, и да је тима почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, не могу се прихватити као основане.

Надаље, овај суд је испитао аргументе из образложења жалбе, којима се оспорава правилност оцјене спроведених доказа, па слиједом тога и правилност чињеничне основе побијане пресуде.

Анализом и оцјеном спроведених доказа, појединачно и у међусобној повезаности, на начин како то прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, првостепени суд је потпуно и правилни утврдио све одлучне чињенице и дао ваљане разлоге у побијаној пресиди за закључак да је оптужени, починио кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 23. КЗ РС, на начин како је то описано у изреци побијане пресуде.

Такав закључак је резултат правилне оцјене исказа свједока оштећеног М.В., те свједока М.Б., налаза вјештака Ж.П., који је извршио вјештачење трагова обуће која је одузета од оптуженог Р.К. и трагова пнеуматика моторног возила марке „Golf“, пронађених приликом увиђаја у дворишту породичне куће оштећеног.

Искази свједока оштећеног М.В., те свједока М.Б., који се налазио у возилу оштећеног критичне прилике, са аспекта садржаја, сагласни су у битним чињеницама у односу на околности које су се, те ноћи, око 22,30 часова, дешавале на регионалном путу Б.Л.-К., у мјесту М., приликом помоћи оштећеном В. од стране више лица да изведе возило из канала у који је слетио, ком приликом је Б. препознао оптуженог Р.К., идентификујући га као „сина Т. шумара“, али не и оптуженог С.К. (побијаном пресудом ослобођен од оптужбе). Искази свједока М.Б. из истраге (записник ЦЈБ Б.Л., ПС К. број 08-7/01-161/11 од 03.5.2011. године и записник Окружног тужилаштва Бања Лука број Т13 0 КТ 0007134 11 од 29.9.2015. године) и са главног претреса, са аспекта садржаја о околностима његовог непосредног сазнања, док се налазио у возилу са оштећеним М.В., а прије него што је напустио возило и кренуо својој кући, сагласни су у свим битним чињеницама, дакле, и у дијелу у којем је оптуженог Р.К. препознао као једног од лица који је помогао оштећеном В. да изведе возило из канала. То је била ваљана основа да првостепени суд, у повезаности са резултатима психијатријске експертизе извршене од стране др М.М., исказ овог свједока, оцјени као вјеродостојан.

Одређене разлике у исказима оштећеног В., описане у начину примјене силе приликом одузимања новца у дворишту његове породичне куће, непосредно након догађаја на регионалном путу Б.Л.-К., у мјесту М., које се наглашавају у жалби, не могу довести у сумњу вјеродостојност исказа овог свједока, у цјелини. Наиме, опис начина примјене силе, како то призилаази из записника ЦЈБ Б.Л., ПС К. број 08-7/01-161/11 од 03.5.2011. године („те су двојица пришла мени и један ме ударио затвореном песницом у предјелу лијевог ока и главе“), те записника Окружног тужилаштва Бања Лука број Т13 0 КТ 0007134 11 од 25.01.2016. године („један од њих ме је „стргао за раме а други одгурнуо ме и ударио сам главом од шљиву“), адекватан је и прихватљив условима страха, ноћи, па и дејства алкохола, али досљедан у начину одређења идентитета извршиоца дјела, као лица која су му помогла да извуче возило из јарка.

Коначно, одбрана током поступка пред првостепеним судом, а ни сада у жалби, није оспоравала да су оптужени, критичне ноћи, били на лицу мјеста слијетања возила оштећеног, те након тога и испред његове породичне куће.

Чињенице да је оштећени, у исказу датом у истрази и на главном претресу, доследан у тврдњи да су лица, која су му помогла око извлачења возила из канала на регионалном путу Б.Л.-К., у мјесту М., те једном од њих дао 10 КМ, као знак захвалности, иста она лица која су, када је дошао код своје куће и изашао из возила, уз примјену силе одузела новац од њега, да је свједок Б. препознао као једног од тих лица оптуженог Р.К., те чињенице да одбрана током поступка пред првостепеним судом, а ни сада у жалби (експлицитно се изјашњавајући), није оспоравала да су оптужени, критичне ноћи, били на лицу мјеста слијетања возила оштећеног, те након тога и испред куће оштећеног, захтјевале су ваљано и увјерљиво објашњење за разлоге доласка пред кућу оштећеног, у касним ноћним сатима, критичне прилике, чије куће су удаљене око 10 километара и у супротним су правцима, које би суд цијенио заједно са другим доказима. Супротно томе, изостанак таквог објашњења за одлучне чињенице, кориштењем права из одредбе члана 6. став 3. ЗКП РС (оптужени Р.К. се бранио ћутањем), у склопу свих предложених и изведених доказа, даје ваљану основу за закључак да је оптужени Р.К., као саизвршилац са, за сада, НН лицем, предузео радње чињенично описане у изреци побијане пресуди и тиме кривично дјело разбојништва из члана 223. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 23. КЗ РС за које је том пресудом оглашен кривим.

Слиједом наведеног, аргументи из жалбе, којима се, у оспоравању чињеничне основе побијане пресуде, тврди да се ради о лажном пријављивању разбојништва од стране оштећеног, а затим о злоупотреби од стране полиције, доводећи у сумњу и сам кредибилитет оштећеног, указујући на његове негативне животне навике и склоности и тиме доводи у сумњу вјеродостојност његовог исказа у цјелини, су без основа.

На потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању, правилно је примјењен Кривични закон, када су радње оптуженог, чињенично описане у изреци побијане пресуде, квалификоване као кривично дјело разбојништва из члана 223. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 23. КЗ РС.

Овај суд је испитао правилност и законитост побијане пресуде у дијелу одлуке о кривичној санкцији, у смислу одредбе члана 322. ЗКП РС и проширеног дејства жалбе.

Правилно је првостепени суд, у оквиру општих правила о одмјеравању казне, у складу са одредбом члана 37. КЗ РС, утврдио све околности које су од значаја за висину казне и истима дао правилан значај. Олакшавајуће околности, у својој укупности правилно су оцијењене као особито олакшавајуће и оправдавају примјену одредбе члана 38. тачка 2. КЗ РС и ублажавање казне затвора испод границе прописане законом за кривично дјело разбојништва из члана 223. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС (казна затвора од 5 до 15 година).

Међутим, чињеница да је оптужени осуђиван (изречене су му условне осуде), не оправдава изрицање блаже врсте казне од оне коју је изрекао првостепени суд а која је ублажена до доње границе прописане законом, тако да је казна затвора, изречена побијаном пресудом, потребна и довољна мјера казне за остварење сврхе кажњавања, као специјалне и генералне превенције, садржане у одредби члана 28. КЗ РС.

На основу наведеног и примјеном одредбе члана 327. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић